دکابل ښاروالۍ خپرونه
پامیر
٤ جوزا ۱٤۰۰– ۱۳ شوال ۱٤٤۲ – 25 May 2021
هر سه شنبه نشر می شود
در پهنه‌ی اجتماع، فرهنگ، اقتصاد و بازتاب رویداد های مربوط به ښاروالی کابل • شماره مسلسل ۱۲۱۷ • دوره چهارم نشراتی • سال شصت و نهم

پلان عملیاتی نظم شهری در مندوی کابل تطبیق شد

به منظور فراهم شدن بهتر نظم شهری و ایجاد سهولت برای عموم شهروندان ، بار دیگر پلان عملیاتی نظم شهری از سوی مسوولان ناحیه اول در سرک‌های بازار مندوی کابل تطبیق شد.

کراچی‌های سیار دست‌فروشان، پیش برامد اموال دکان‌ها، اشتهارات غیرقانونی و سایر موارد که باعث مسدود و محدود شدن سرک‌های وصلی و گشت و

ص ۷

د پرانیستې دولتدارۍ اونۍ ونمانځل شوه

د ښې حکومتوالۍ، ځواب ویلو، شفافیت او غوره سیستم رامنځته کولو په موخه د ۱٤۰۰ کال د غويي په ۳۰مه نیټه د ولسمشر د دویم مرستیال قانونپوه سرور دانش، کابل ښاروال محمد داود سلطانزوی، دسترې محکمې رئیس او قاضي القضات سید یوسف حلیم،لوی څارنوال ذبیح الله کلیم، د کابینې او ملي شورا د غړو، دولتي معینانو او رئیسانو، د سفارتونو د استازو او د مدني ټولنو د استازو په ګډون په ارګ کې د پرانیستې دولتدارۍ له اونۍ نمانځنه وشوه.

په یاد پروګرام کې د کابل ښاروالۍ له لوري د پرانیستې دولتدارۍ په برخه کې د ټاکل شویو موخو په اړوند معلومات وړاندې شول چې په کاري برخو اصلاحات او د سیستم رامنځته کول په ځانګړې توګه د عمراني پروژو په تطبیق کې د برابرې براختیا ، ښاري اړتیاو ، د عوایدو په لوړیدو او په دې برخه کې د بریښنایي سیستم رامنځته کولو، د پراختیایي پلانونو رامنځته کولو او د بودیجې مصرف، له ټکنالوژۍ څخه د ګټې اخیستنې ، په

۷ مخ

کابل ښاروالۍ د کارته سخي له سړک خنډونه پاکوي

کابل ښاروالي د کارته سخي له سړک چې یو له مهمو او حیاتي سړکونو څخه شمیرل کیږي‌او ۳۱۰۰ متره اوږدوالی او ۱۵ متره پراخوالی لري او قوای مرکز له کارته سخي سره نښلوي خنډونه پاکوي.

له یاد سړک څخه په ګټه اخیستو د ښار د مرکزي برخو ګڼه ګوڼه کمیږي،خو په وروستیو کې په یاد سړک ناقانونه غرفې،کیبې او نور ناقانونه خنډونه جوړ شوي دي چې د پاکولو او نړولو په اړوند به یې کابل ښاروالي ډیر ژر اقدام وکړي.

۷ مخ

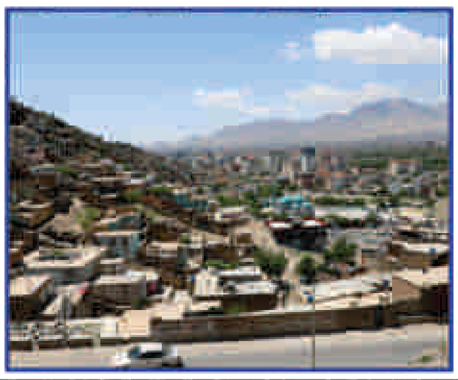

کورنیو چارو وزارت ترڅیرمه سړک باندې د اوبو تولیدو ستونزه له منځه ځي

د کورنیو چارو وزارت په دننه کې د وزیر اباد نښلوونکي سړک د یوې برخې جوړیدل د اریا ښارګوټي او د یاد سړک مخې ته پر سړک د اوبو ډنډ کیدو سبب ګرځیدلي چې مسئولانو ورته د یادې ستونزې د حل په موخه لازم اقدامات ترسره کړل .د لسمې ناحیې د مسئولانو په وینا په یادو سیمو کې د اوبو ډنډ کیدو لامل د کورنیو وزارت په دننه کې د چهارقلعه وزیر اباد د نښلونکي

۷ مخ

راه رو زیر زمینی ده افغانان به شکل اساسی بازسازی می‌گردد

راه رو زیرزمینی ده افغانان که به دلیل گذشت زمان استهلاک شده بود، بازسازی معیاری آن نظر به هدایت محمد داود سلطان زوی شاروال کابل آغاز شده است.

پس از مطالعات تخنیکی در قسمت دیزاین معیاری، کندنکاری سنگ‌های فرسوده و حل مشکلات آب گرفتگی این راهرو، کار سنگ کاری آن جریان دارد . قرار است این راه رو به شکل اساسی بازسازی گردد تا علاوه از تحقق پلان‌های عمرانی عام المنفعه، برای زیبا سازی شهری و کاهش ازدحام درین نقطه مرکزی شهر تغییر مثبت ایجاد شود.

حشر تنظیفی در ناحیه چهارم راه اندازی شد

در حشر تنظیفی که در ناحیه چهارم راه اندازی شد، علاوه از مسوولان، باشنده گان این ناحیه شورای جوانان و شرکت‌های خصوصی خدمات تنظیفی اشتراک نموده و به پاکی محلات پرداختند که در نتیجه مقدار (۲۰۳) تن زباله‌های پراکنده جمع آوری و به بیرون از شهر انتقال گردید. در این

ص ۷

مقرره صدور اجازه ساختمان و جلوگیری از تخلفات ساختمانی

تخلفات ساختمانی و مؤیدات آن :

ماده سی و پنجم :

(۱)ارتکاب اعمال ذیل از طرف اشخاص حین اعمار ساختمان، شبکات انجنیری، تأسیسات زیربنایی مربوط و احداث تسهیلات عامه شهری و سایر موارد استفاده از زمین، تخلف ساختمانی محسوب می گردد:

۱ – انبار نمودن مواد ساختمانی و مواد اضافی ساختمانی در راه عامه، طوری که باعث انسداد آن گردد.

۲ – انبار نمودن مواد ساختمانی و مواد اضافی ساختمانی در ساحه عامه .

۳ – عدم رعایت اصول ایمنی طبق رهنمود ارایه شده در جریان ساخت و ساز .

۴ – مهیا نکردن وسایل ابتدایی آتش نشانی و جعبه کمک های اولیه صحی مطابق رهنمود ارایه شده .

۵ – عدم استخدام انجنیر ناظر.

حیات الله حیات، مشاور امور حقوقی شاروالی کابل:
مقرره صدور اجازه ساختمان و جلوگیری از تخلفات ساختمانی، به هدف جلوگیری از رشد بی رویه شهر با جدیت تطبیق خواهد شد

امید فیضی

پرسش : مقرره صدور مجوز ساختمان‌ها و جلو گیری از تخلف‌های ساختمانی، چه وقت نافذ شد و هدف آن چیست؟

پاسخ : مقرره تخلفات ساختمانی به تاریخ ۱۵دلو ۱۳۹۹ به تصویب کابینه رسید و به تاریخ ۲۸ حوت ۱۳۹۹رسماً نشر و نافذ گردید.

پیش از این مقرره، کدام سند تقنینی که تخلفات ساختمانی را تعریف کرده باشد وجود نداشت، اگر سندی هم وجود داشت، معیدات ساختمانی در آن مشخص نشده بود . در سندهای قدیمی مشخص نشده بود که با متخلفان ساختمانی چه باید کرد، نبود سند تخلفات ساختمانی سبب شده بود که در سال‌های اخیر، تخلفات ساختمانی به اوج برسد، شهر خلاف پلان رشد کند، ساختمان‌های خودسر اعمار گردد . شاروالی‌ها اگر می خواستند جلو تخلف‌های ساختمانی را بگیرند واضع نبود که با متخلفان چه باید بکنند، خوشبختانه با تصویب مقرره‌ای «صدور مجوز و جلو گیری از تخلفات ساختمانی» این چالش حقوقی حل شده و این مقرره واضع می سازد که کدام موارد تخلف است، با متخلف چه باید کرد، در کدام حالت ما می توانیم کار اعمار ساختمان را متوقف کنیم، در کدام حالت جریمه نقدی و در کدام حالت ساختمان را تخریب نماییم و چطور به یک تخلف ساختمانی رسیده گی شود.

پرسش : تا حال این مقرره عملی گردیده است یا خیر؟

پاسخ : ماده اخیر این مقرره واضح می‌سازد که این مقرره بعد از نشر در جریده ای رسمی نافذ است، از نشر این مقرره در جریده ای رسمی دو ماه می گذرد، بدون شک در هیچ جای دنیا به شمول افغانستان، در نزدیک به دو ما در تطبیق قانون، اجراات قابل ملاحظه صورت گرفته نمی‌تواند آن هم در خصوص بحث کلان مثل تخلف ساختمانی، اما خوشبختانه شاروالی کابل در این زمینه به گونه گسترده آگاهی دهی نموده و همین‌طور طرزالعمل‌های که زمینه اجرای این مقرره را مساعد می‌سازد نیز آماده شده است.

پرسش: در صورت تطبیق این مقرره، چالش های ناشی از آن چه خواهد بود؟

پاسخ: حکومت افغانستان مصمم به تطبیق این مقرره است، به همین دلیل با جدیت تمام این مقرره در کابینه تصویب شد و مکلفیت‌های جدی برای شاروالی‌ها داده شد تا این مقرره را تطبیق کنند، به همین خاطر کمیته‌ای به سطح ملی، تحت نظر معاون اول رییس جمهور ایجاد شد تا زمینه ساز تطبیق این مقرره باشد. اما بدون شک تطبیق این مقرره چالش‌های زیادی را در پی خواهد داشت، اول اینکه اشخاص و افراد سرمایه دار و زور مند، بیشتر ساختمان سازی می کنند و مافیای ساختمانی هستند، اینگونه افراد بیشتر وابستگی‌های دارند که تطبیق این مقرره را به چالش خواهد کشاند اما اگر حکومت مصمم باشد مقرره را با جدیت تطبیق خواهد کرد.

از سوی هم، اکثر شهروندان هنوز نمی‌دانند که تخلف ساختمانی جرم است، هنوز به این نظر اند که هر گونه اعمار ساختمان جواز دارد و مداخله‌ای در کار نیست، این خود تطبیق مقرره را به چالش می کشاند.

پرسش: این مقرره تنها برای جلو گیری از تخلف‌های ساختمانی ایجاد شده است یا مسایل دیگری را هم شامل می‌شود؟

پاسخ : شاروالی های افغانستان به ویژه شاروالی کابل در قدم نخست بخش مثبت این مقرره را مدنظر گرفته «بخش صدور اجازه ساختمان» تسجیل شده است، یعنی از مردم خواسته شده که بیایند اجازه اعمار ساختمان شان را بگیرند و مطابق آن ساختمان را بسازند، اجازه ساختمان در ساحات رهایشی، غیر رهایشی، تجارتی، ساحات پلانی و حتا غیر پلانی، در اجازه نامه شرایط خاص خود را دارد.

پرسش: در ساحات غیر پلانی شرایط ساختمان سازی در این مقرره چیست؟

پاسخ: یکی از ویژه گی‌های این مقرره این است که شاروالی‌ها را مکلف ساخته است که در ساحات غیر پلانی نیز برای مردم اجازه ساختمان سازی بدهند، این مقرره زمینه را مساعد ساخته است تا هم در ساحات پلانی و هم غیر پلانی مردم می توانند با شرایط خاص مطابق مقرره، ساختمان سازی نمایند . اگر شهروندان پس از این اجازه اعمار ساختمان را از شاروالی‌ها نگیرند و ساختمان خود سر بسازند، مطابق بخش دوم این مقرره، جریمه و تنبیه می‌شوند.

پرسش : آیا نیروی‌های امنیتی شاروالی را در جلو گیری از تخلف‌های ساختمانی همکاری می کنند یا خیر؟

پاسخ: پیش از تصویب این مقرره، هماهنگی چندانی میان نیروی‌های امنیتی و کارمندان شاروالی کابل وجود نداشت.

برای حل این معضل، در این مقرره پیش بینی شده که در صورت در خواست همکاری از نیروی‌های امنیتی، نیروی‌های امنیتی اجازه مداخله در این زمینه را دارند در غیر آن تنها مسولیت جلو گیری از تخلفات ساختمانی، بر می گردد به کارمندان شاروالی‌ها.

پرسش: در صورت تطبیق کلی این مقرره، حد و حدود ساختمان سازی در شهرهای افغانستان چگونه خواهد بود؟

پاسخ: این مقرره زمینه‌ای ساختمان سازی را در مراحل مختلف مساعد ساخته است، یعنی به اساس مقرره صدور مجوز و جلو گیری از تخلفات ساختمانی، ما می توانیم هم در ساحات رهایشی کم منزل، ساحات رهایشی بلند منزل، ساحات مختلط، مختلط کم منزل مختلط بلند منزل، ساحات صنعتی، ساحات تجارتی، نظر به پلان چهار چوب طراحی شهری برای شهروندان، زمینه‌ای ساختمان سازی را فراهم سازیم، حتا در این مقرره بیان شده که در ساحات تجارتی، مردم می توانند تا ۲۷ طبقه اجازه ساخت و ساز بگیرند و در ولایات تا ۲۰ طبقه. این مقرره زمینه‌ای ساخت و ساز را بیشتر فراهم می‌سازد اما به شکل قانونی.

سرلیکنه

په ښار کې نظم او ډسپلین زموږ د ښاري فرهنګ څرګندوي کوي

په ښار کې ترافیکي ستونزې، په ګڼ ميشتو ځايونو کې د ګرځنده پلورونکو شتون، د هېوالو له خوا د پلو لارو ولکه کېدل، د ښاريانو تګ راتګ د پلو لارو پرځای په سړکونو کې او داسې ورته نور ددې لامل شوي ترڅو ښاري نظم ګډوډ شي، چې دغه ناوړه کار د انديښنې وړ بريښي. اوس پوښتنې دا دي چې، ولې له مسووليت څخه تېښته کوو او ولې اصول ماتوونکي يوو؟ ولې ښاريان پلې لارې پرېږدي او په سړکونو کې تګ او راتګ کوي؟ ولې هېوالو پلې لارې ولکه کړې؟ ولې ځينې زورور ترافيکي مقرراتو ته پام نکوي؟ ولې يوشمېر ښاريان د حېلو کسټو د پلورلو په موخه په لوړ غږ بالدې موسيقي غږوي چې له امله يې د ښاريانو غوږونه زيان وينې؟ ولې يو شمېر هېوال او ګرځنده پلورونکي، ځېل اضافي توکي او کثافات د سيند منځ ته غورځوي؟ ولې ځنې ښاريان د ځېل کور ټول شوي کثافات هرې خواته غورځوي؟ په داسې حال کې چې د ښاروالي له خوا کثافت ځايونه جوړ او اېښودل شوي، او که چېرې د ښار هرې برخې ته ځير شو نو له ډېرو داسې ستونزو سره به مخ شو، کوم چې د يو شمېر ښاريانو له خوا رامنځته کيږي. دغو پوښتنو ته څوک بايد ځواب ورکړي؟ که دغه مسووليت د ښاروالي، د ترافيکو اداري او يا نورو ادارو ته وروبه غاړه کړو نو زموږ مسووليت به څه وي؟ آيا په هېواد کې له جګړو د مخه وختونو کې موږ همدا شان بې مسووليته او بې پروا وو او ټولنيزو کارونو ته مو شا اړولې وه؟ اوس چې زموږ هېواد په تېره کابل ښار، د جګړو له دوړو او خاورو څخه سر راپورته کړي او غواړي د پرمختګ په لوري ګام پورته کړي، په کار ده ترڅو موږ ټول په يو ډول نه يو ډول د ښار په جوړولو او د ښاري نظم او ښاري فرهنګ په رامنځته کولو او بډاينه کې ځېل مسووليت ترسره کړو او هغه کارونه چې زموږ له وسه پوره وي د نورو ادارو غاړې ته يې بايد ونه غورځوو. که چېرې موږ د ټولنيزو کارونو په ترسره کولو کې ځان مسوول وګڼو، نو ډېرې ستونزې به له منځه ولاړې شي، چې زموږ دا شان حوځښت به نورو ادارو ته د کار کولو ښه شرايط برابر کړي. ځکه د هغو هېوادونو چې جګړې ځپلي نه وي شوي تجربې دا ښيي چې ديا جوړولو په برخه کې د خلکو ګډون د هرې بلې اداري څخه زيات وو. نو موږ له هم ښايي ترڅو د ځېل هېواد په تېره کابل ښار په جوړولو او سمسورتيا کې د دولت ترڅنګ ودرېږو او د ځېل ملي او ديني مسووليت په ترسره کولو سره ځېل ښاري فرهنګ څرګند کړو ترڅو شته ستونزې د تل لپاره ځېل تغربول او په ښار کې نظم بېرته حاکم شي.

مساعی مشترک شهروندان، فرصت‌های ارایه خدمات بهتر شهری را میسر می‌سازد

انسان‌ها فطرتاً موجود تحول طلب اند و آرزو دارند تا از مزایای بهتر زنده گی بهره مند شوند، اما چه گونه این موفقیت‌ها به دست می آید، وقتی می‌بینیم که شهروندان دیگر کشورها و شهرهای جهان از مزایای زنده گی بهتر بهره می گیرند ولی ما کمتر به پیروزی‌ها دست یافته ایم، پرسش های به میان می آید که در کجای کار پای ما می‌لنگد، نخست این که ادارات و نهادهای دولتی هر کدام به زعم خویش در بخش‌های مربوط وظایف و مسوولیت‌های دارند که با در نظر داشت امکانات خویش وظایف شان را به فرجام بیاورد؛ تا کار امروز به فردا موکول نشود. دو دیگر، در همه کشورهای دنیا مردم به مثابه عناصر فعال، اثر گذار در ساختار جامعه مطرح بوده و مشارکت مردم می تواند روند ساخت و ساز را در جامعه تسریع نماید، با این حال این پرسش به میان می آید که ما چه‌قدر توانسته ایم؛ مانند شهروندان سایر شهرهای پیشرفته دنیا به وظایف و مسوولیت‌های شهروندی خویش احساس مسوولیت کرده ایم و می کنیم ؟ چه‌قدر از نفع شخصی خود گذشته ایم و به منافع عامه توجه کرده و احترام گذاشته ایم ؟

وقتی خود را در برابر این پرسش‌ها قرار دهیم در می یابیم که ما به این معیارها کمتر پابند بوده و کمتر به آن‌ها ارزش و اهمیت قایل شده ایم، برخلاف همیشه ادارات و نهادها را ملامت کرده ایم که چرا به موقع این کار و یا آن کار را انجام نمی‌دهند ؟

آیا با منتظر ماندن و انتقاد کردن می توان در قبال شهر که خانه همه ماست؛ رفع مسوولیت کرد، افزون بر این که مردم حق دارند کم کاری‌ها و نارسایی‌های ادارات مربوط را انتقاد کنند، اما شهروندان نیز در برابر جامعه و جایب و الزاماتی دارند که به فرجام بیاورند، در آن‌صورت است که شعار (شهر ما خانه ماست) در سعی و تلاش و کوشش ما معنی می یابد و کمی‌ها، کاستی‌ها و عقب مانده گی‌های که با آن مواجه بوده ایم برطرف گردیده و با مساعی مشترک زود به مزیت‌های زنده گی بهتر دست پیدا می کنیم.

د ښار پاکوالی، زرغونتیا او د ښاري نظم شتون، دښاريانو د اخلاقي مسوولیت څرګندويي کوي

ديوه ښار، ښکلا، پاکوالی، زرغونوتيا اوسالم نظم دهغه ښار د اوسيدونکو د ښې سليقې،نيک احساس، اخلاقي مسووليت، زړه سوي اود عاطفې څرګندويي کوي او د دوي د ښاري فرهنګ بډاينه په ډاګه کوي، خو که چيرې دغه ټکی په پام کې ونه نيول شي، نو څرګنده ده چې دښار اوسيدونکي دخپل ښار په اړه بې پروا دي او د ټولو ښاري ستونزو له منځه وړل ديوه اړګان دنده بولي، حال دا چې هر ښاري د خپل ښار په اړه، چې ټولو ته دګډ کور حيثيت لري بيلابيل مسووليتونه لري. که چيرې په ښار کې خپل سري، ګډوډي او بې نظمي په سترګو کيږي، دا زموږ دبې پروايي او بې مسووليتي ښکارندويي کوي او که چيرې خپل ټول شوي کثافات هرې خواته خواره واره واچوو دا هم زموږ د ښاري فرهنګ کمزورتيا په ډاګه کوي او که چيرې يو نيالګی او ياونه وچيږي او يا ماتيږي په هغه کې هم موږ پړه يو او داسې نور عمده او ښکاره مسايل شته دي چې هر ښاري يې بايد په پام کې ونيسي . ډيري ځلي ليدل شوي هره ښاري ستونزه چې په ښار کې رامنځته کيږي بيا موږ نور اړوند ارګانونه پړه بولو او ټوله ګناه دهغوي په غاړه اچوو او دې ته مو پام نشسته چې دغه ستونزه ولې او څرنګه رامنځته شوې؟ که دغه ټکي ته ښه ځير شو نو دا به راته جوته شي چې په ښار کې د ډيرو ښاري ستونزو رامنځته کوونکي هغه ډله ښاريان دي کوم چې، دخپل ښار په اړه له بې مسووليتي او بې پروايي څخه کاراخلي او هرڅه ته په مابې څه وايي.
دا په داسې حال کې ده چې خپله ښاريان د نورو اړوندو ادارو په پرتله دخپل ښار په اړه زيات مسووليت او مکلفيت لري . په اوسنيو شرايطو کې هر ښاري بايد په دې پوه شي چې که چيرې ديوه لوې کار د ترسره کولو توان او وړتيا نلري نو دومره دې وکړي چې خپل د کور اوچاپيريال کثافات په ټاکلو ځايونو کې واچوي ، ترڅو دښار او چاپيريال د ککړتيا لامل نشي، همدا راز دا شان ښاريانو ته اړينه ده ترڅو په ښار کې ښاري فرهنګ په پام کې ونيسي او ټولو ښاري قوانينو او مقرراتو ته په درنه سترګه وګوري او دښار او چاپيريال په پاک ساتلو کې دې له کابل ښاروالۍ سره مرسته وکړي.
اوس چې د دوبي موسم پيليدونکي دي او امکان شته چې راز راز ناروغي هم ورسره مل وي، پکارده چې ددې ښار هر اوسيدونکی دخپل توان او وړتيا په کچه د خپل ښار د زرغونتيا اوښکلا په موخه خپل مسووليت او احساس تر سره کړي له کابل ښاروالۍ سره دې د ښار او چاپيريال په پاکولو کې برخه واخلي، ترڅومو له يوې خوا د وژونکو ناروغيو مخ نيوي کړی وي اوبل پلو به مو دښار له ښيرې ځيرې څخه يو ځل بيا دوړې او ګردونه لرې شي.

همکاری مردم، روند ارایه خدمات بهتر شهری را تسریع وگسترش می‌دهد

در دو دهه و اندی اخیر، شهر کابل از جهات گوناگون چند برابر بزرگ شده است.

نفوس شهر کابل بنابر دلایلی چون بی امنی در ولایات و تمرکز تمام فعالیت‌های اقتصادی در شهر کابل، به شکل بی سابقه‌ای افزایش یافته و قریب به شش میلیون نفر می‌رسد.

در چنین حالتی خدمات شهری از جمله کارهای ساختمانی و مسایل تنظیفی و ساحات سبز و سایر نیازمندی‌های شهر نیز به همین تناسب افزایش پیدا کرده و توقعات مردم نیز بالا رفته است.

پرسش اینست که آیا ظرفیت‌های ماشنیری و بشری شاروالی کابل پاسخگوی نیازمندی‌های موجود شهر می‌باشد و یا این که شاروالی کابل مشکلات را به فرصت‌ها تبدیل کرده و سعی می‌ورزد تا از کمترین امکانات بهره فراوانی را برای توسعه و انکشاف متوازن و پایدار در شهر به دست بیاورد.

در این بحث تنها مسایل تنظیفی شهر را مطرح می‌سازیم.

نخست می‌خواهیم بدانیم که آیا همه شهروندان کابل به وظایف و مسوولیت‌های شان به عنوان شهروند که خود را صاحب شهر و شهر را وابسته به خود می‌دانند، عمل می کنند؟ اگر بر مبنای تخمین بپذیریم که یک نفر در بیست و چهار ساعت یک کیلو زباله تولید می کند، مقدار آن به بیش از شش میلیون کیلو می‌رسد، افزون بر آن موجودیت ساحات غیر پلانی و منازل کوهی که دسترسی وسایل تنظیفی را به آن ساحات ناممکن می‌سازد، نبود کانالیزاسیون شهری، که یکی از مولفه‌های زنده گی شهری به شمار می‌رود، وجود ندارد با این حال با کدام امکانات می توان این‌هم زباله‌های پراکنده را از شهر گرد آوری و به اسرع وقت به بیرون شهر انتقال داد و افزون بر آن به اسرع وقت به از تمام فعالیت‌های شهری پرداخت ؟

دودیگر، از میان همه مسایل شهری، نظافت شهر در اولویت همه کارها قرار دارد، پراکنده سازی زباله در کوچه‌ها، محله‌ها، بازار و جاده‌ها و هرجای دیگر، فشار سنگین دیگری را بالای کارگران تنظیف حوالت می‌دهد.

با اینحال رسیده گی به نظافت شهر که امر دینی و نمادی از فرهنگ و سلیقه عالی شهرنشینی است و در تامین آن نقش مردم بیش از هر نهاد دیگری مهم به حساب می آید و همه ما را مکلف به رعایت آن می سازد تا از پراکنده گی زباله‌ها در جاهای نامناسب خودداری ورزیده و وظایف خویش را در این زمینه ایفا نماییم تا نگرانی‌هایی که از بابت شکستگی نظافت شهر وجود دارد، برطرف گردد زیرا توجه به نظافت و حفاظت محیط زیست در سر لوحه کار همه شهروندان قرار دارد که باید به آن رسیده گی لازم گرفته نگذاریم سلامتی و فرهنگ عالی شهر نشینی ما متاثر گردد.

اگر به گذشته مراجعه کنیم، شهر کابل افزون برجاذبه ها و جلوه های طبیعی آن در پاکی و نظافت شهره بود ، زیرا مردم در بستر فرهنگ عالی شهر نشینی شان سعی می ورزید تا هر کدام به نوبه خویش در تامین نظافت شهر کاری از دست شان پوره بود انجام دهند ، مساعی مشترک و کار های همه گانی سبب شده بود تا شهر کابل به زیبا ترین شهر ها حتی در منطقه مبدل شود ،

با این حال انتظار می‌رود تا شهروندان شاروالی کابل را در تامین نظافت شهر تنها نگذاشته و وظیفه دینی و شهروندی شان را در این راستا انجام دهند

بهار و میله ارغوان

آسوده

صدای پای آب از کوهسار از دور می آید
غریو سبز گامان بهاری گشته بال افشان
دوتا گنجشک عاشق روی شاخی های و هو دارند
بساط تازه‌یی از سبزه وگل جستجو دارند
صفیر باد و باران خورده در هر گوشه می‌پیچد
تمام شاخ‌هادستی به دستی می‌زنند از شوق
سرو از غبار سرد سرما شستشو دارند
صدای رعد و برق آسا از آن بالا
فراز کاسه برج
از دامن خواجه صفا
از دور و پیش خواجه روشنایی
به هر سو چون صدای اژدها یکباره می‌پیچد
که فردا با صبا گل‌های بساط تغز می‌چنند
به کلک شاخه انگشتری را شادمانه با نگین سبز می‌بندند
صدای رعد و برق آسا از آن بالا
سخن از جشن‌ها و شوکت پارینه می گوید
سخن از خوان‌های وافر پیشینه می گویند
کنار چشمهٔ خضر
از بساط مصحف و آئینه می گوید
پس دیوار هر باغی
صدای پای آب
میان جویچه‌ها از جوشش و غوغا
سخن از بارش پیوستهٔ دوشینه می گوید
سپاه سبزه سرجنبان
درختان یکسره لرزان
سراپا شاخه‌ها آبستن دردند و دست افشان
بهار امشب در این وادی، شکوه دیگری دارد
به کوه شیردروازه
گمانم ارغوان با یاد پیر ازین زمان از شوق
سخن از میله‌های دلکش آدینه می‌گوید

طرح داستانی
گل چاه و سرچاه میشه !

شکوهی

بادهای تند بهاری مـــــی‌ورزید تا زمین و درختان را زنده بســـازد و رویش را سرعت ببخشد.

زن سرش را از بالش برداشت، پســـرش را صدا زد: اسماعیل، اسماعیل با بیلچه زمین را نرم می کرد، روی اش را دور داد، چیزی می گفتی مادر؟ بیا همی چند روپه ره بگی برو تخم ترکاری بیار، بکاریم ! غیر از همی زمین دگه چاره ای نداریم، چیکـنیم؟ ازی دست تنگی خو خلاص شویم.

زن چند تا نوت ده افغانیگـــــی را روی هم گذاشـــت، دوبار، ســـه بار آن را شـــمرد . اسماعیل نزدیک شد، تو اوقه پیســـه از کجا می کنی که مه برم تخم بیارم؟ ده ای یک بلست زمین چی میشه! زن دوباره ادامه داد: اینه هر چی اس همی چارپیســـه یک چیزی خات شد، اگه بسیار نشه، سرچاه و گل چاه خو میشــــــه، خدا مهربانس! زنده گی ده شار خو همی اتیاجی ره داره.

نگفتی چی بیارم؟ ای پنجاه شســـت روپیه، جایی ره نمی گیره . زن با چادر، گوشه‌های دهانش را پاک کرد : خدا وهس، همی ره تخم گندنه و پیاز بیار، پشـــت دگیش چی می گردی؟ اســـماعیل شـــتابان خریطه‌ای را برداشت و رفت، چاشت ترق برگشـــــت، دانه‌های باران کردها را تر و نمناک ساخته بود، تخم‌ها را پاشـــید و خاک را روی آن پهن کرد، با بیلچه کلوخ‌ها را نرم و هموار گردانید، یکباره باران به شـــدت باریدن گرفت.

اسماعیل در زیر باران ترو ترید شده بود، مادر از پشت شیشه پسرش را می‌نگریست، با صدای بلند پسرش را فراخواند : اسماعیل، ماطل چیســـــتی زیر باران از سروپایت او می‌چکه، خانه بیا باران که قرا شـــد، باز برو ! اسماعیل از همانجا مادر را به خاموشـــی فرا خواند وبه کارش ادامه داد.

صدای شکســـتن کلوخ‌ها شنیده می‌شد، ابرها در کناره‌های آسمان پراگنده می‌شد ند، به نظرش آمد که کردهای حویلی شان سبز و خرم و قوه‌های گندنه و پیاز همه جا را فراگرفته و اســـماعیل با داس آن‌ها را درو مـــــی کنند و انباری از گندنه و پیاز روی پلوان‌ها با انگشـــتان باد زیر ورو می‌شود و به پائین می‌افتد، آبی آسمان وسعت می گرفت وابرها به کناره‌ها می گریختند، مثل بره‌های که به دنبال مادرشـــــان می‌دوند، دانه‌های باران بزرگتر و ناگاه به ژاله بدل شـــدند وبه روی شیشه خورد، زن دوباره پسرش را صدا فرا زد.

محمد فرهاد جلیلی خوشنویس:
کار هنرمند هم درک زیبایی و هم خلق زیبایی است

سهیلا سادات

هر هنر جایگاه خاص و مهمـی در زندگی انســـان‌ها دارد، بنابر این علاقه و انتخاب هر انســـــــان فرق می کند، یکی نقاشی را می‌پســــندد، یکی آوازخوانی و دیگری خوشنویسی را .

محمد فرهاد جلیلی هنرمند مستعد که عشق و علاقه اش خوشنویســـی است و بیشـــتر اوقات را با مشـــق و تمرین خوشنویســـی سپری می کند.

وی که دانش آموخته زبان و ادبیات اسـت، فعالیت‌های هنـری خود را در کنار درس و باقی مشـغله‌ها هشـــت سال پیش نزد استاد آرمان غزنوی درهنر خوشنویســـی و خط نســـتعلیق آغاز کرد و از آن زمان تاکنون، تقریباً همه روزه به مشـــق و تمرین این هنر مشغول است.

گزارشگر نشریه پامیر مصاحبه‌ای را با وی انجام داده است که تقدیم می گردد.

س: در میان این همه هنـرها چـرا علاقه‌مند هنر خوشنویسی شدید؟

ج : درباره آشنایی ام با هنرخوشنویسـی باید بگویم که در ابتدا از سر نیاز به آموختن فن خوشنویســـی پرداختم، چون در جامعه امروزی، اکثر دانش آموزان و محصـلان از نداشتن دست‌خط زیبا رنج می‌برند، همین موضوع باعث روی آوردنم به خوشنویسی شد.

بعد کم کم بر اثر آشـــنا شـــدنم با خوشنویسی، به خط نستعلیق علاقه‌مند شدم و به هـر اندازه که آگاهـی و توانایـی ام در خوشنویســی بیشـــتر می‌شد، به همان اندازه علاقه ام به این هنر بیشتر می گردید.

س : چه کسـانی در زندگی هنری شما نقش عمده داشته است؟

ج : کسانی که در مشق، تمرین خوشنویسی ام نقش داشتند، استاد آرمان غزنوی، استاد حمیدالله سـلطانی بودند، همچنان از آثاری استادان بزرگ خوشنویســـی معاصر خط نســـتعلیق استفاده می کردم و مدتی از طریق صفحه اجتماعی فیسـبوک، تحت نظر استاد اسدالله اسماعیلی نیز کار کردم.

س: با کدام نوع خط آشنایی کامل دارید؟

ج:من تا حالا بیشـتر روی خط نستعلیق کار کردم و همچنان به مشـــق خط شکســـته نستعلیق، ثلث و کرشمه نیز می‌پردازم.

س: آســـان ترین و دشـــوارترین خط از نظر فراگیری و نگارش کدام خط است؟

ج : در تعیین درجه آســـانی و دشـــواری فراگرفتن خط، می توان به نوشته‌های حبیب الله فضایلی اشاره کرد: (خط نسخ از لحاظ رسایی و سهولت خواندن، خط شکســـته از نظر سهولت و آسان نوشتن و خط نســـتعلیق از صــــفت زیبایی منظر در درجه اول قرار دارد.)

س: به نظر شما از چه سني مي توان شـروع به آموزش خوشنویسی کرد؟

ج: برای فراگیری هنر خوشنویسی نمی توان سنی را مشخص کرد.

هر زمان که دســـت توانایی کنترول قلم را داشته باشد می‌شود به آموختن خوشنویسی پرداخت.

ولی ایام نوجوانی و جوانی که زمان شادابی و آماده بودن ذهن انسان است، بهترین زمان برای فراگیری اصول و قواعد خوشنویســـی است.

س : آثار هنری شما در چه نمایشـــگاه‌هایی حضور داشته است؟

ج: من تا حالا در چندین نمایشگاه گروهی شرکت کرده ام.

از بهترین نمایشـــگاه‌های که شرکت کرده ام می‌توان به نمایشـــگاه (بهار قرآن) اشاره کرد که شماری از اساتید خوشنویســــــی شهرغزنی حضور داشتند.

س : تاکنون چند اثـر هنـری دارید و به جـز خوشنویسي مصروف چه فعالیت‌های دیگر هستید؟

ج: تا حالا موفق به خلق بـــیش از ۲۰۰ قطعه خوشنویسي و ده‌ها قطعه تذهیب و چند اثر محدود رسامي پنسلی شده ام.

در کنار تمرین خوشنویســـــی به تدریس خطاطی، خط نستعلیق، شکسته، تذهیب و رسامی مشغول هستم.

س : پیام تان به خوانندگان نشـــریه پامیر چه است؟

ج : خداوند زیباســـت و زیبایی را دوســـت دارد، کار هنـرمند هم درک زیبایـی و خلق زیبایی است.

برای همه‌ی هموطنانم زندگـی زیبا، همـراه با صلح و آرامش آرزو می کنم.

ورزش بزکشی و پیشینه آن در افغانستان

احمد یار

اخیراً مسابقات بزکشی میان تیم‌های شماری از ولایات کشور در کابل برگزار گردید و در میان شور و هلهله تماشاگران، تیم‌های شرکت کننده به مصاف حریفان شان رفتند.

مسابقات بزکشی در شهر کابل فرصت آن را فراهم آورد تا هزاران تماشاگر، از این بازی جذاب و پرهیجان بازدید نمایند.

ورزش بزکشی در میان تمامی اقوام افغانستان رواج دارد.

در شمال افغانستان علاقه‌مندان زیاد داشته و در مجموع به عنوان ورزش فرهنگی مردم شمال شناخته می‌شود.

نحوهٔ انجام بازی به این صورت است که عده‌ای سوار بر اسب برای جابه جا کردن لاشهٔ یک بز یا گوسالهٔ تازه ذبح شده با هم به رقابت می‌پردازند.

سوارکاران باید لاشه‌ای بز را در حین سوارکاری از روی زمین برداشته و آن را با پیشی گرفتن از رقبا در محل مشخصی که معمولاً یک دایرهٔ علامت گذاری شده در زمین بازی است، بر زمین بگذارند. بازیگران بزکشی که در افغانستان چاپانداز نامیده می‌شوند گاه برای کسب مهارت به سال‌ها تمرین نیاز دارند.

لاشهٔ مورد استفاده در بزکشی معمولاً ذبح شده و دست و پاهایش از زانو به پایین قطع می‌شود. لاشه را برای سفت شدن حدود ۲۴ ساعت قبل از بازی در آب سرد می‌خوابانند، گاهی برای افزودن بر وزن لاشه درون آن را پر از سنگ می‌کنند. سوارکاران بزکشی که به نام چاپانداز یاد می‌شوند مردان خیلی قوی می‌باشند که خوراک آن‌ها شوربای گوشت می‌باشد. در مسابقات پرهیجان بزکشی کسی که بز را می‌خواهد از زمین بالا کند یا در حال انتقال به دایرهٔ حلال باشد، دیگران حق شلاق زدن بزکش را دارند. در یک مسابقه یک چاپ انداز پرمهارت صدها یا هزار شلاق می‌خورد تا بز از دستش بیفتد. به منظور کم شدن درد، چاپ اندازان کلاه گرد یا تقر و لباس زیاد می‌پوشند. در بازی بزکشی امکان زیاد شکستن دست و پا وجود دارد، بعضاً چاپ اندازها جان شان را از دست می‌دهند. مشهورترین پهلوان بزکش در تاریخ افغانستان تاش پهلوان بود. قد این مرد دو متر وزنش ۱۹۰ کیلو و در زیبائی خود شهرت داشت. این مرد درسال ۱۳۶۰ درگذشت.

تربیه بزکش یا چاپ انداز

در شمال افغانستان خان‌های بزرگی وجود دارند که دارای چندین هزار گوسفند، گاو و بز هستند. این خان‌ها به منظور رقابت بین همدیگر، جوانان قوی را در سنین ۱۴–۱۸ سالگی تحت تمرین چاپ اندازی قرار می‌دهند. خان‌ها کوشش می‌کنند بهترین اسب را داشته باشند. برای نگهداری اسب‌ها چندین نفر را استخدام می‌نمایند که به نام میتر یاد می‌شود. این جوانان برای چندین سال در خط دوم یا عقبی تمرین داده می‌شوند تا چاپ انداز ماهر شوند.

مقررات فدراسیون بزکشی افغانستان

مقررات ورزش بزکشی:

هر تیم دارای ده نفر باشند.

شلاق زدن به پهلوان چاپ انداز ممنوع است.

وقت این بازی یک ساعت و ۴۵ دقیقه می‌باشد.

میدان بزکشی دارای طول ۴۰۰ و عرض ۳۰۰ متر باشند.

فقط ۵ نفر بزکش از هر تیم می‌توانند در نصف بازی شرکت جویند.

هر نصف بازی ۴۵ دقیقه می‌باشد.

پس از ۴۵ دقیقه برای ۱۵ دقیقه تفریح وجود داشته باشد.

وزن بزغاله از ۵۰ کیلو اضافه نباشد.

کشتن و زخمی کردن عمدی ورزش کاران جرم است.

بازی توسط داور اداره شود.

داور حق دارد که وقت بازی یک چاپ انداز را کم زیاد و تمدید کند.

لباس چاپ انداز و زین اسپ، وزن و طول شلاق به معیار حفاظتی برابر باشد.

کشورهای چون: ازبیکستان، تاجیکستان ترکمنستان، قرغیزستان، قزاقستان پس از آزادی و مجزا شدن از دولت شوروی، بزکشی را در کشور خود مروج ساختند که آهسته آهسته در حال انکشاف است. امکان آن می‌رود، در آیندهٔ خیلی نزدیک مسابقات جهانی بزکش بین ۸–۱۰ کشور آسیائی میانه براه انداخته شود و به میلیون‌ها تماشاچی غرض تماشای بزکشی خواهند آمد.

د بې تحلیله کښتونو اقتصادي زیانونه

لیکوال: امین ستانکزی

زارعت د یوه هېواد په اقتصادي پرمختګ کې د اهمیت وړ ټکی دی که ووایو چې د اقتصادي پرمختګونو څرګونه هم له زراعتي اقتصاد څخه پیلیږي نو ډېره مبالغه به مو نه وي کړې.

زارعت د ګټې وټې له نظره یوه دایمي ګټه او سرچینه بلل کیږي چې د هر ډول حالاتو او چاپېریالي تغېراتو سره بیاهم په خپل ځای پاتې کیدای شي او ځان د مارکیټ له تقاضا سره سم جوړولی شي.

افغانستان د یوه زراعتي هېواد په توګه پېژندل شوی دی او ټول خلک یې د نوم اوریدو سره د زراعتي هېواد په توګه پېژني د امریکا د نړیوالو مرستو اداره (USAID) د رسمي ارقامو له مخې افغانستان د وګړو اتیا فیصده په کرنه او د کرنې اړوند چارو کې بوخت دي یا هم له دې لارې خپل روزمره ژوند پر مخ وړي.

همدارنګه د اسیا پرمختیایي بانک د سروې له مخې د افغانستان د نفوس له اتیا تر پنځه اتیا فیصده یې په زراعتي چارو کې بوخت دي او په مستقیم او غیر مستقیم ډول د زراعت څخه خپل امدن لري.

د مرکزي احصاییې د ۱۳۸۷ کال د رسمي ارقامو له مخې د افغانستان په اقتصادي رشد کې درې برخې تر ټولو مخکښې او د نظر وړ دي چې عبارت دي له خدماتو، صنعت او زارعت څخه.

دوی همدا راز وایي د کاریابۍ له نظره ۷۸٪ خلک په زراعت، ۱۶٪ خلک په خدماتي ادارو کې او یوازې ۶٪ خلک په صنعت کې په کار بوخت دي (البته دا ۱۳۸۷ کال رسمي ارقام دي طبیعي خبره ده چې اوس به پکې بدلون راغلی وي خو بیا هم زراعت د کاریابۍ لویه کچه جوړوي)

د همدې اداري د ۱۳۹۰ کال راپور دا هم ښایي چې دا شمېره ۶۸٪ ته را ښکته شوې او دا باید ومنو چې د زراعتي محصولاتو د بازار نه لرل او ګڼ نور عوامل ددې باعث ګرځي چې زراعتي فعالیتونه متضرر کړي.

د احصاییې ملي اداري د خبر پر اساس له ۱۳۹۵ کال راهیسې په زراعتي رشد کې لږ څه پرمختګ شوی خو دا حالت دومره د پام وړ نه دی او یوازې له نزولي حالت څخه صعودي حالت ته اوړېدلی

خو ددې ټولو خبرو وړ پورته تاسو ته بهتره معلومه ده چې د افغانستان د صادراتو اتیا فیصده زراعتي محصولات برابروي چې همدا خپله د زیات پام وړ ټکی دی. چې همدې ټکي ته په کتو د نړیوال بانک د وړاندوینې پر اساس که چیرته افغانستان په راتلونکې لسیزه کې لږ تر لږه زراعت ۵٪ فیصده رشد وکړي نو لري نه ده چې افغانان به د خوراکي توکو د پر ځان بسیاینې سربیره د کلیوالي ژوند د زیات تغیر شاهدان هم و اوسي.

ولې په افغانستان کې زراعتي فعالیتونه کم شوي ؟

موږ ټول ګورو او حس کوو چې د افغانستان زراعتي اقتصاد له نزولي حالت سره مخامخ دی څښې عوامل به یې دلته په ګوته کړو زراعتي محصولاتو ته د مارکیټ نه شتون یو عمده او ستر دلیل هم همدا دی چې، زراعتي اقتصاد له نزولي حالت سره مخامخوي هغه د مناسب مارکیټ نه شتون دی چې، ډېری محصولات د بازار د نه شتون او هم د کمزوري بازار د لرلو له امله پاتې کیږي او د بزګر زړه له دې محصول څخه توریږي بیایې د کرلو فکر نه کوي او یا یې هم زراعتي بدیل په صنعتي او یا خدماتي هغې باندې بدلوي.

ددې برخې یو بل ستر مشکل دا هم دی چې بزګر بې تحلیله کښت کوي او د مارکیټ د تقاضا له کتلو پرته په میخانیکي ډول کښتونه کوي چې دا چاره شته مارکیټ هم خرابوي او محصولات بې ارزښته کیږي.

موږ حتا د خپلو محصولاتو لپاره په خپل هېواد کې هم مارکیټ نه شو چمتو کولی بیروني او نړیوال مارکیټ خو لرې خبره ده تاسې به ګورئ چې وطني مڼه د خرابه بسته بندۍ او یا هم د سړو خونو د نشتون له امله بیکاره او پر ځای یې ایراني مڼې په لوړ قیمت ټول مارکیټ نیولی او دا چاره کلونه روانه ده نه هم بزګر او نه هم دولت ددې ستونزې د حل په موخه لاس په کار کیږي.

بزګر خپل محصولات حتا ددې وړ هم نه کړل چې په هېواد کې د ننه ځانته یو ښه او مطمین مارکیټ ولري او دولت د بیرونیو محصولاتو د مخنیوي لپاره د لازمو لارو چارو د خپلولو او خپل محصول ته د لومړیتوب ورکولو فکر او زحمت نه دی ویستلی.

یوه ساده بېلګه چې همدې څو ورځو کې یې موږ په مارکیټ کې ګورو هغه د تازه سبزیو ده چې مارکیټ ته د بې حده او بې تحلیله او د مارکیټ له مطالعې پرته وړاندې کیږي هغه هم تللې دي چې د بزګرانو د خولې خبره ده چې تېر کال په ننګرهار کې د سبزیو له درکه یو ښه عاید وو نو همدا وجهه ده چې سږ کال ټولو بزګرانو په یوه خوله همدا سبزي کرلې ده چې د مارکیټ د مطالعې پرته فقط د مخکېنۍ مخېنې له قیاسه یې کښت بیخي له حده زیات شوی دی چې اوس په بازار کې د څرڅلا سره تقاضا لري څکه چې عرضه یې بې تحلیله او بې ترتیبه او له اندول پرته شوې ده نو بزګر مجبوره ده چې په ډېر ناڅېزه قیمت یې خرڅه کړي څکه چې به کور د ننه د سړو خونو نه شتون او په سیمه اېزه کچه یې مارکیټ نلرل یې ستر سر خوږی دی.

زراعتي ځمکې په رهایشي باندې بدلیږي

د افغانستان ډېری زراعتي سیمې له ښارونو لرې پرتو سیمو پورې تړلې دي هغه چې د لویو ښارونو سره نږدې دي هغه د رهایشي او صنعتي کېدو تر سیوري لاندې خپل ماهیت بدل کړې او زارعتي استفاده ترې نه کیږي چې دا یو ستر او له ننګوونکو مشکلاتو څخه دي څکه هغه ځمکې چې د اوبو لاندې دي مخکې زراعتي وې اوس په رهایشي ساحو باندې بدلې شوې دي یو خو هغه سرمایه ګذاري چې د اوبو د تنظیم په برخه کې شوې بې ګټې کیږي بل د ښارونو په څنډو او منځ کې شنه سیمه هم له منځه ځي چې دا خپله د چاپېریال پر وړاندې بل ستر خطر دی.

اوسنی دولت ددې لپاره هیڅ کوم پلان نه لري البته په قانوني چوکاټ کې ورته داسې لایحه شته چې په زراعتي سیمو کې د رهایشي ځایونو د جوړېدو څخه منع کوي خو تطبیق یې نشته ددې د حل لپاره باید په هغه ساحو کې د اوسېدنې ښارګوټې جوړ شي چې زراعتي نه وي او له ښاره لرې په دښتو کې پرتې وي.

یوه ساده او ډېره لېدل کېدونکې بېلګه به یې دلته ذکر کړو

د ننګرهار ولایت درې ستر زراعتي اقتصادي حوزې، سره رود، بهسود او کامه همدا اوس له ستر ګواښ سره مخامخ دي

د سره رود تر اویا فیصده زراعتي ځمکې د ښاري پراختیا له امله د استوګنې په کورونو بدلې شوې چې ورسره یې د ښار شنه ساحه هم خورا زیانمنه کړېده او دا چاره لا هم په تېزۍ سره روانه ده

همدارنګه د بهسودو ولسوالي یې بل ښه مثال دی چې دا هم د رهایشي او صنعتي کېدو له امله یې بڼه بدله شوې او د اوبو لاندې ځمکې یې د استوګنې په کورونو بدلې شوې

بله ستره حوزه چې د زراعتي اقتصاد ښه او مناسب بازار لري د کامې ولسوالي ده که څه هم کامه یو څه د صنعتي او رهایشي سیوري لاندې راغلې ده خو به اوس وخت کې د زراعتي فعالیتونو لپاره یوه ښه اېشن **۷ مخ**

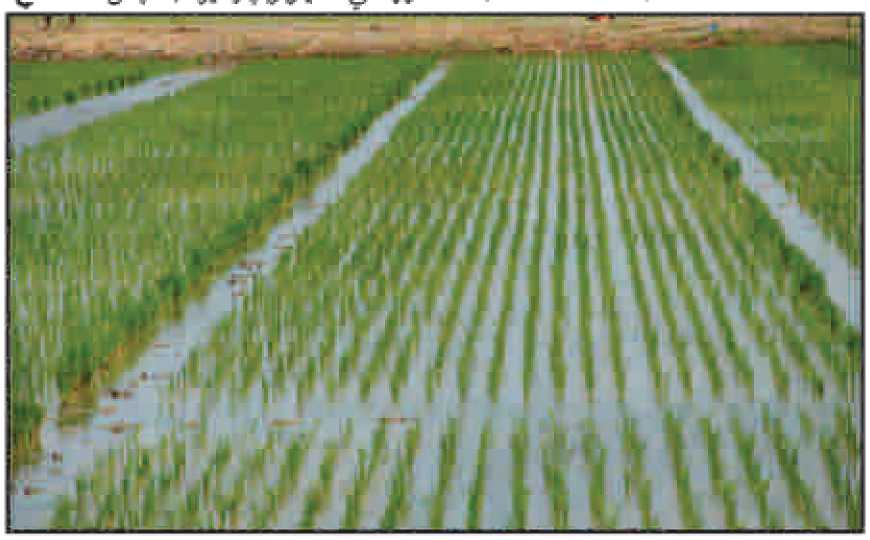

چگونه می‌توان به شهر پاک دست یافت ؟
چرا بدیل خریطه‌های پلاستیک وارد مارکیت نمی‌شود ؟

فریده عبیدی

امروز یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های محیط زیستی، استفاده از خریطه‌های پلاستیکی و بوتل‌های نوشابه است، که به شکل پراکنده به چشم می‌خورد.

افزون بر آسیب رسانی آن به محیط زیست، بنابر تحقیقات صورت گرفته، اضرار آن به خصوص در موقع جابجایی مواد غذایی با حرارت بلند در خریطه‌های پلاستیکی، ضرری زیادی دارد.

اگر زباله‌های که روزمره در شهر تولید می‌شوند، محاسبه گردد، فیصدی قابل توجه آن را خریطه‌ها و اشیای پلاستیکی تشکیل می‌دهد که به دلیل غیر قابل حل بودن، سال‌ها باقی می‌ماند و در واقع آنچه که بیشتر به عنوان زباله و یا ناپاکی به چشم می‌خورد، از جنس پلاستیک است.

حال پرسش در این است که چرا با وجود این همه مشکلات تنظیفی و صحی که از رهگذر استفادهٔ اشیای پلاستیکی وجود دارد، از خیر آن نمی گذریم و بدیل آن را به مارکیت نمی‌آوریم؟

در گذشته‌ها یعنی دو و یا سه دهه پیش، خریطه‌هایکاغذی و تکه‌یی در بازار داد و ستد مروج بود که از یک طرف فرصت‌های شغلی برای مردم فراهم گردیده بود و مردم نیازمندی‌های اقتصادی شان را از رهگذر تولید خریطه‌های کاغذی و تکه ای تامین می کردند و از سوی هم، بنابر قابلیت حل شدن آن، در آلوده سازی محیط زیست تأثیر منفی نداشت.

هرچند مراجع مربوط و مسوول وعده کردند تا خریطه‌های تکه‌یی و کاغذی را در بازار ترویج می کنند و این موضوع در رسانه‌ها بازتاب خوبی هم یافت، اما تاجایی که دیده می‌شود، نتایج قناعت بخشی به دنبال نداشته است.

یک تن از شهروندان در این مورد گفت: تا وقتی که فروشنده‌ها از خریطه‌های کاغذی و خریطه‌های تکه‌یی استفاده می کردند و مردم آن را برای خرید اشیایی مورد نظر با خود حمل می کردند، این دو وسیله هیچ تأثیر منفی در نظافت شهر نداشت، اما حالا بخش عمدهٔ آلودگی‌های محیطی را بوتل‌های نوشابه و خریطه‌های پلاستیکی تشکیل می‌دهد.

هر گاه به این مشکل رسیدگی صورت نگیرد و بدیل آن در بازار ترویج نگردد، فکر نمی کنم که دغدغه‌های تنظیفی در شهر بر طرف گردد.

یکی دیگراز شهروندان گفت: آگاهی دهی لازم از اضرار اشیا و خریطه های پلاستیکی به صورت گسترده آن نیاز است تا شهروندان با توجه به اسیب پذیری های صحی اشیای پلاستیکی، از استفاده آن خود داری ورزند.

په مخدره توکو باندې د ځوانانو روږدي کيدل د دولت او کورنيو په وړاندې يوه لويه ستونزه

دلسوز

نن ورځ په مخدره توکو باندې د خوانانو روږدي کيدل، د دولت او کورنيو په وړاندې يوه لويه ستونزه ده . د مخدره توکو کرکيله او قاچاق په هيوادکې له نا امنۍ او دخلکو له بيکارۍ سره نږدې اړيکې لري چې په هيواد کې د ناامنيو او تروريزم د فعاليتونو له زياتيدو سره جوخت، د مخدره توکو، کرکيلې او قاچاق هم د ورځې په تيريدو سره زور اخيستی او ورځ تر بلې يې د قاچاق کولو لړۍ نوی رنګ خانته نيسي . که چيرې ددغې ناوړې ستونزې مخ نيوی ونشي، نو له شک پرته به يې په ټولنې او ټولنيز ژوند باندې ناوړه اغيزې زياتې او ډير شمير ځوانان به نور هم وربانديې اخته شي . څرنګه چې ښکاري، نن ورځ دغې وژونکې ناروغۍ ددې هيواد ډيري ځوانان چې د هيواد دسبا ورځې د جوړيدو په موخه يوه ستره زيرمه بلل کيږي او د هيواد راتلونکي د هغوی په لاس کې ده، په خپلو تورو او ناولو منګلو کې راګير کړي او دهرې ورځې په تيريدو سره يې په شمير کې زياتوالی راځي،چې دا په خپله ددې هيواد راتلونکي ته يو لوی زيان بلل کيدای شي او ددغو ځوانانو راتلونکي تياره ښکاري او د سبا ورځې لپاره يې خپل باور د ټولنې په وړاندې له لاسه ورکړی. په مخدره توکو باندې يو شمير روږدي ځوانان، دغه عمل ته مخه کول، په هيواد کې کړکيچن حالت، د امنيت نشتون او د کارکولو د شرايطو ته برابريدل بولي او وايي چې له څو کلونو راهيسې په دغې ناوړې او وژونکې ناروغۍ اخته شوي چې ترينه د خپل ځان ژغورل، ډير سخت ښکاري او د دوی دا شان عمل نه يوازې د کورنۍ، بلکې د ټولنې او خلکو د کينې او نفرت وړ ګرځيدلي او په ډير بد حالت کې خپلې شپې ورځې تيروي . ځينې نور روږدي ځوانان بيا ددغې ستونزې رامنځته کيدل د مخدره توکو ډيروالی، د خلکو بيکاري او له ګاونډيو هيوادونو څخه د يو شمير روږدي کسانو بيرته راتلل او ددغه بوټي په له منځه وړلو کې د دولت او نړيوالې ټولنې کمزورتيا بولي . يو شمير شنونکي ددغې ستونزې له منځه وړل په دوو شرطونو کې ګوري، لمړی دا چې دولت او نړيواله ټولنه دې دواړه د مخدره توکو د کرکيلې، توليد او قاچاق مخ نيوی وکړي او هم دې د روږدي ځوانانو د درملنې لپاره کوټلي اقدامات تر لاس لاندې ونيسي . دوهم دا چې خلک او کورنۍ دې د دغه ناوړه عمل د زيان په اړه خپلو ځوانانو ته لازمې لار ښوونې وکړي او هغوی دې ددغه وژونکي عمل په ديني او اخروي زيانونو پوه کړي او هم دې روږدي کسان د خپلې روغتيا او سلامتيا د ارزښت په اړه هم خبر کړي تر څو له يوې خوا د دوی راتلونکی ژوند له ګواښ څخه وژغورل شي او له بل لوري به دا شان ځوانان په مخدره توکو باندې له روږدي کيدو څخه ځان خوندي وساتي.

واخان دهليز چين د افغانستان له لارې له اروپا سره نښلوي

ليکوال: محمد داود نيازی

د وريښمو لويه لار چې پيړۍ پيړۍ يې د اسيا او اروپا ترمنځ د کلتوري پله بنه لرله چې د دواړو لويو وچو دودونه او خويونه يې يو بل ته ليږدول .دا لار د سوداګرۍ په برخه کې ډيره مهمه لاره وه ،"دا لاره له هنده راتلله، د جلال اباد پر لاره په وريښمين تنګي تيريده ، کابل ته رارسيدله او بيا له کابله بلخ ته تلله، له بلخ نه يې يو ښاخ د چين پر لور تله او بل ښاخ يې د هرات پر لور غځيدله او آخوا به تلله اسيا يې له اروپا سره نښلوله . له دې معلوميږي چې د افغانستان او چين اقتصادي اړيکې ډيرې پخوانۍ دي خو کله چې د وريښو د لارې سوداګري دريدلې نو دا اړيکې يو څه پټې شوی دي.

اوسمهال افغانستان له چين سره څه باندې يو مليارد ډالره په کلنۍ سوداګرۍ لري چې دا سوداګري له دريم هيواد څخه ترسره کيږي يانې چين او افغانستان مخامخ د سوداګرۍ لار نه لري دا په داسې حال کې ده چې افغانستان له چين سره تر ۲۰۲۵ زيږديز پورې يوازې د څنغوزيو په برخه کې دوه ميلیارده ډالرو په ارزښت قرارداد لاسليک کړی دی.افغانستان له چين سره له دريو لارو پاکستان، مرکزي اسيا او هوايي دهليز له لارې سوداګري ترسره کوي . چې په دې برخه کې ځينې کارونه لکه د افغانستان، تاجيکستان، قرغيزستان، چين او ايران ترمنځ د اورګادي پروژه، چې ورته د پينځو هيوادونو د ريل دهليز وايي يا پينځه ملته ريل دهليز وايي چې موخه يې د سيمې هيوادونو ترمنځ د کاروبار پراختيا او د سيمې ثبات دی .دا دهليز به چين له ايران سره ونښلوي چې ۲۱۰۰ کيلو متره ده او دا دهليز به له افغانستان تاجيکستان او قرغيزستان څخه تير شي چې ۱۱٤۸ کيلومتره به د افغانستان له خاورې د قندوز، بلخ، جوزجان، فارياب بادغيس او هرات له ولايتونو څخه تير شي .په همدې ډول به پينځو هيوادونو ريل دهليز به چين او کامن ويلث خپلواک هيوادونه به له اروپا سره د ايران او ترکيې له لارې ونښلول شي. په همدې ډول ۲۵ اګست کال ۲۰۱٦ زيږديز کې لومړی ريل ګاډی د شانګهای له شمال څخه يانې د چين له ختيځ څخه د قزقستان او ازبيکستان څخه تير د ۲۰۱٦ زيږديز کال د سيپټمبر په ۷ د هيواد شمال حيراتان بندر ته راورسيد چې څوارلس ورځې او ۷۳۰۰ کيلو متره واټن يې ووهو چې د ٤ ميلونو ډالرو په اندازه يې توکي را وارد کړل . په همدې ډول د افغانستان او چين ترمنځ سوداګري د پاکستان له لورې هم صورت نيسي . خو اوس مهال چين او پاکستان هڅه کوي چې افغانستان د يو سړک يو کمربند پروژه چې يو دهليز يې په سويلي اسيا کې تيريږي افغانستان شامل کړي.

د چين د يو سړک يو کمربند نوښت په ۲۰۱۳ زيږديز کال کې د چين ولسمشر له لورې اعلان شوه چې د نړۍ ٤،٥ ميلیارده نفوس ،۷۱ هيوادونه په کې شامل دي چې ټول لګښت يې ٤-۸ ټريليون ډالره تخمين شوی دی. چې له مخې به يې د سوداګرۍ رامينځته کول ،بنسټيونه جوړول، له اورپا او افريقا سره د اسيا نښلول په همدې ډول د پخوانيو سړکونو جوړول د ځمکې او بحر له لارې د وريښمو لار جوړول دي چين تر ۲۰۲۷ زيږديز کال پورې غواړي ۱،٥ ټريلونه ډالره پانګونه په دې پروژه کې ترسره کړي. دا پروژه ټول شپږ دهليزونه لري چې د نړۍ په ډير مهمو سيمو کې موقعيت لري او دوه دهليزونه يې له اوسني افغانستان سره نژدې تيريږي چې د مرکزي او سويلي اسيا دهليزونه دي. د دې نوښت په ظاهره شعار د ګټې ،ګټې دی مانا دا چې دا نوښت هم چين او هم هغه هيوادونو ته په ګټه دی چې هلته ترسره کيږي . د دې پروژې لويه ستونزه د پور ده ،د چين اقتصاد پوهان هم وايي چې د دې نوښت تر ټولو لويه ستونزه د پور بيرته ورکړه ده چې دا هيوادونه يې توان نه لري ښه مثال يې سري لانکا بندر دی چې چين ترې د پور په بدله کې ګروی کړی دی .خو د چين له لورې دا ډول پورونو ورکړه يوازې دا مانا لري چې د نړۍ له هيوادونو د پور په مقابل کې ستراتيژيکې سيمې نيسي ان تردې چې ويل کيږي چې پاکستان هم ګلګت بلتستان سيمې د ۷۰ کلونو لپاره چين ته ورکړي.

پاکستان چې ټوله نړۍ پردې پوهيږي چې ياد هيواد د پور بيرته ورکړې هيڅ توان نه لري له دی سره سره بيا هم چين پور ورکوي څو د نړۍ د نورو هيوادونو پورونه پرې خلاص کړي بله هيڅ مانا نه لري يې له دې چې دا سيمه په خپله ولاکه کې راولي . چين سويلي اسيا ته د راتګ دوه اساسي موخې لري لومړی د ګوادر بندر ته ځان ورسوي څو د هندوستان مخه ونيسي او هند سمندرګي ته ځان ورسوي او دويم اقتصادي لحاظ چين ته د تيلو او نفتو ليږد لنډه لار ده .

په همدې ډول پاکستان چې اوسمهال ګڼو اقتصادي ستونزو (نفوسو ډيربښت،

۷ مخ

کابل ښاروالي د کارته ...

کابل ښاروالي پلان لري څو د ښار له ټولو برخو او سړکونو ناقانونه خنډونه پاک کوي او له سړکونو سمې ګټې اخيستنې ته زمينه برابره کړي.

د کارته سخي په لمن کې سړک د د سيمو د ښېلولو په موخه د کابل ښاروالي له لوري جوړ شوی دی.

د ياد سړک پر مسـير پراته ښاريان لاهم په قوانينو باور نه لـريد او د عمـرانـي او پـراختيايـي پلانونو پـر وړاندې خنډونه جوړوي،چې دې موضوع ته به رسيدنه وشي او له سرغړونکو سره به جدي قانوني

خطوط اصلی سرک ...

۳٫۵ کیلومتر و عرض ۶۰ متر در چهار خط اصـلی و فرعی در مربوطات ناحیه‌ی نهم و شانزدهم شهر کابل به صورت اساسی از سوی ریاست کار، حفظ و مراقبت شاروالی کابل در حال ساخت و ساز است . این سـرک که نقاط مرکزی شـهر را با زون‌های شرق و جنوب شهر وصـل می سازد؛ با تکمیل شدن کار آن علاوه بر رشد اقتصـادی ساحات مرتبط، از حجم سنگین ترافیک در جاده کارته نو و بگرامی کاسته می‌شـو. روند سـرک سـازی در کابل، تحولات شـگرف را در عرصـه‌های اجتماعی، اقتصـادی و آسایش مردم ایجاد کرده و روزنه امید به آینده خود کفا و مرفه را به روی باشـنده گان پایتخت باز کرده است .هم چنان ساخت و سازسرک ها در دیگر نواحی شـهرصـورت گرفته که نقطه پایانی به مشکلات مردم گذاشته است.

پلان عملیاتی نظم ...

گذار مردم در مندوی کابل گـردیده بود، پاک سـازی و تنظیم گردید . در جریان تطبیق این برنامه، برای متشـبثین و فعالیت کنند گان دست‌فروش مندوی کابل تاکید شد که در فراهم شـدن نظم بهتر شـهری همکاری همه جانبه داشـته و فعالیت‌های شـان را مطابق به اصـول و قوانین شـهری تنظیم نمایند . کوچه مندوی که مـرکـز تجارتی شهر کابل است، از سرک‌های آن نباید، اصـنـاف و فعالیت کنند گان دست‌فروش؛ استفاده نادرسـت نمایند و باعث بی نظمی و مختل شـدن شـدن نظم شهری گردند .

شاروالی کابل تنظیم فعالیت دست فروشان و کراچی‌های سـیار را اولویت می‌دهد تا در خصوص نظم شهری بهبود به میان آید.

د کورنيو چارو وزارت مخې...

کانال د يوې بـرخـې جوړيدل وو او په دې توګه به ياده ستونزه د تل لپاره حل شي.

کابل ښاروالي په هغو سيمو کې چې د ځمکې سـطحې اوبه پکې بند کيږي او زيان اړوي پيژني او د ستونزې د حل په موخه نښـلونکي کانالانونه جوړوي، څو دسيمې سـتونزه حل شي او ټاکل شوې ده هغه سړکونه چې د اوبو د بند کيدو له امله ړنګ شـوي دي، بيا ورغوي.

حشر تنظیفی در ناحیه...

حشر ساحات چهارراه ترافیک، چهارراه انصـاری، چهارراه سابقه، اطراف پارک شهرنو، سرک دوم و سوم پروژه وزیر آباد تایمنی، سرک برکی پاک کاری گردید . شـاروالی کابل برای یافتن شـهر پاک، سـرسـبز و عاری از آلودگی هوا، سـهم گرفتن شهروندان را حتمی میداند.

واخان دهليز چين ...

انفلاسيون،د اوبو کمښـت، بهرني پور ،د پاکسـتانو ارزښت کمښـت،ترهګرو سره دتمويل خړ ليسـت کې شموليت،د پانګې تيښـته) مخ دی د خپل وجود د پاتې کيدو لپاره تر اخره هڅه کوي چې دا دهليز بريالی کړي . خو په سيمه کې ترهګري، د خپلواکي غورځنګونو هڅې او په پاکستان کې فساد چين يو څه ناهيلـی کـړی دی کله چين د پاکستان له نفوذ څخه په ګټې اخيستنې سره غواړي په افغانسـتان کې يو داسې حکومت جوړ کړي چې به دې دهليز کې ونډه واخلي او داسې يو نظريه چې د يو سړک يو کمربند دوه دهليزه د افغانستان له لارې ونښـلوي او افغانستان به د سوداګرۍ او اتصال نقطه شي کوښښ کوي چې په دې ټول پوهيږي چې افغانستان د دې توان نه لري د دې سړکونو او يا لاريللارې جوړې کړي نو افغانستان اړ دی چې د چين څخه پور واخلي او افغانسـتان هم په دی جال کې راګيـر کـړي چـې بيـرته ور کړې په صورت کې افغانسـتان مجبور دی چې واخان چين ته وسـپاري او يا هم د افغانسـتان کانونه په ارزانه بيه ترلاسه کړي څکه د افغانسـتان اقتصـادي حالت دورمره پياوړې نه دی او امکان هم نه لـري چـې ملياردونه ډالـره پور دی خلاص کـړي .نو څکه واخان چې اوسـمهال د امريکا،چين او روسـې تر نظر لاندې دی په اسـانی له افغانسـتان څخه جلا کړي . تر څنګ به يې افغانستان تل پاکستان ته په نړيواله سوداګرۍ کې يو محتاج هېواد پاتې شي.

په همدې ډول چين له ايران سـره ٤۰۰ ميليارده ډالرو په اندازه ستراتيژيک تړون هم لاسـليک کړ، چې د دې تړون له مخې به ايران او چين د سـوداګرۍ، انرژۍ ليږد او نظامي برخو کې همکاري وي او دا کړنې به د سويلي او يا مرکزي اسيا په وسيله ترسره کيږي.

په پورتنيو لارو کې يو شمير ستونزې شتون لري ،افغانسـتان لپاره سوداګري په لوړ قيمت تماميږي تر څنګه يې دريم ګړي هېوادونه که مرکزي اسيا هېوادونه دي او که پاکسـتان افغانسـتان پرې تکيه کيږي او هوايي دهليزونه د ټرانسـپورټ قيمت هم لوړ دی ، له بله اړخه لکه څرنګه مو چې وړاندې يادونه وکړه چې چين هم په سـيمه کې له ترهګرۍ ويره لري کله ناکله د ايغور مسلمانانو ستونزې په نړيواله کچه مطرحه کيږي او ډير وخت داسـې فکر هم کيږي چـې واخان ته د امـريکا، چين او روس سـسـترګې دي نو د واخان دهليز په پرانيستو سره دا سيمه د کاروبار په سيمه بدله شي.

نو له همدې امله چين او افغانسـتان غواړي چې د سـوداګرۍ لپاره مخامخ لار ولري چې دا لار د واخان دهليز دی ، دا تر ټولو لنډه لار ده چې اټکل له مخې ۳۵۰ کيلومترو په شـاه خوا کې ده،دا لار به له کابل او مزار شـريف سره ونښـلول شي چې په دې ترتيب به افغانسـتان له چين سره يوه مخامخ لاره پيدا کړي . وروسـته بيا د هيواد حلقوي سـړک يوازې هيواد نه بلکې سـيمې هيوادونه سـره ونښـلوي . ددې لارې په جوړيدو سره به د افغانسـتان برسيره يو شمير ګاونډي هيوادونه (ازبکسـتان، ترکمنسـتان او ايران) هم ګټه ترلاسـه کړي . په همدې ډول د ايران او چين لپاره چې خلورسـوه ملياردو ډالرو ډير ارزښـت تړون لري د تبادلې لپاره تر ټولو اسـانه او ارزانه لار . د واخان دهليز له لارې چين کولای شي چې د ايران ،ترکيې او اوريا ته سـوداګري وکړي . نو د واخان دهليز به د افغانستان په اقتصادي ودې ،سيمه ايز اتصال او نړيوالی سوداګرۍ مثبت اغيز ولري.

يادونه : په واخان کـې د يو دهليز په اړه نظر هم شته چې د چين افغانسـتان دهليز دی ،دا دهليز کابو ۷۰ ميلياردو ډالره لګښـت لري ، چې د چين پاکستان اقتصـادي دهليز بديل دی.

د پرانيستي دولتداري ...

بريښنايي توګه د خدمتونو وړاندې کولو او د ۱۴۰۰ مالي کال لپاره د پلانونو جوړولو په برخه کې کابل ښـاروالی ته موخې ورکړل شوې وې چې يادو موخو ته د رسيدو لپاره په يادو برخو کې غوره بدلون راغلی دی.

پرانيسـتـي دولتداري يا(Open Government Partnership OGP) يو نړيوال سـازمان دی چې اوس مهال يې يوازې يوه لسـيزه د کار له پيل څخه تيره شوې ده .

د ياد سـازمان اصـلي موخه د شـفافيت لوړول، حسـاب ورکول او له نوې ټکنالوژۍ څخه په ګټې اخيستنې د پاليسو په تطبيق او تدوين کې د ښـاريانو ګډون دی چې له نيکمرغه کابل ښاروالي په وروستيو کې ياد ټول معيارونو پوره کـړي دي او د ادارو ترمنځ په دې برخه کې مخکښه ده.

کابل ښـاروالي يوه خدماتي ښـاري محوره اداره ده چې د نورو بيلابيلو دولتي او غير دولتي ادارو ترڅنګ د ښـاري مديريت اړوند په پريکړو کې مهم او ارزښـتناک رول لوبوي.

د کابل ښاروالي مسـئولان ژمن دي چې فعاليتونه، پـروګـرامونه او د يادې ادارې پلانونه به پرانيسـتـې دولتدارۍ، اړتياو ته په کتو او له ښـاريانو سـره تر مشـورې وروسته جوړ او د بريالي تطبيق لپاره به يې دا لړۍ دوام ولري.

د بې تحليله ...

کېدای شي .

کلېوالي مهاجرتونه

مخکې مو ذکر کړل چې، د افغانستان زراعت په لرې پرتو سيمو کې زيات دی نو لرې پرتې سيمو کې جنګ هم زيات دی چې دا خپله د زراعتي فعاليتونو د ټکني کېدو سبب ګرځي .

په هغه سـيمو کې چې ، جنګونه دي بزګر په سمه توګه نه شي کولی چې کار وکړي ځينې يې مجبوره کيږي چې خپل کلـی ، کور او ځمکه همداسې بې سرنوشته پريږدي او کډه بار کـړي چـې دا هم د زراعتـي فعاليتونو د ټکني کېدو يو ستر لامل دی .

په زراعتي اقتصـاد کې د سرمايه ګذارۍ کم رنګه ونډه

بل مهم لامل يې دا هم دی چـې په زراعتـي برخه کې د نوې سـرمايه ګذارۍ ونډه هم بيخي بيکه او حتا د محاسـبې وړ نه ده چې دا خپله د زراعتي فعاليتونو د کموالي سـبب ګرځي .

بزګران د نوي فرصـتونو څخه بې برخې او مارکيټ ته د سـالم لاس رسـي څخه محروميږي.

د يوې سروې له مخې د افغانسـتان د سرمايه ګذارۍ په برخه کې زياته سـرمايه ګذاري د خدماتو په سکتور کې ترسره شوې چې بيا وروسـې په صنعتي ، توليداتي او بيا په اخيره کې په زراعتي سـکتور کې په بيخي کمې فيصدۍ سره سرمايه ګذاري ترسره شوې .

ولې هغه سرمايه ګذاري چې په زراعتي برخه کې ترسره شوېده ډېر د پام وړ او له لاسته راوړنو ډکه ده چې دا خپله هغه سـرمايه ګذاران دېته هڅوي تر څو په زراعتي برخه کې نوره سرمايه ګذاري وکړي او لدې لارې د هېواد اقتصـاد په رغولو کې رغنده ونډه ولري .

غوره او تـر ټولو پوهېدونکـی مثالونه يـې د هېواد زعفران او جنغوزي دي چې د خوښـې ځای دی چې دا زراعتي محصـولات مو د صادراتو په لړ کې نړيوال مقام لري .

په اروپا کې ميشت د ذايقې او کيفيت نړيوال انسيتيتوت له لورې د هېواد زعفران د نړۍ په کچه سر په سر دا پنځم کال دی چې لومړی مقام ګټي چې دا ستره خبره ده .

د ننګرهار ولايت يو ښو بېلګې يې دلته ذکر کړو

ختيځ لبنيات ، په مالدارۍ برخه کې د براند حيثيت لري چې د مسـؤلينو له قوله يې چارې ښې او په سـم لورې روانې دي يانې له تاوان څخه بچ او د نويو فرصـتونو د ايجاد لپاره لا هڅې کوي چې دا خپله د يوې سـوداګربزې هڅې يو ښه ټکی دی .

جاويد افغان د زراعتـي افـزارو فابـريکه ، د هېواد د اړتيا د پوره کولو سـربيره ګاونډي هېواد تاجکسـتان ته هم زراعتي افزار صادر کړيدي په اقتصـادي پرمختګونو صادرات خانګړی مقام لري چې خوشبختانه دا زراعتي سـرمايه ګذاري ددې برخې لپاره يوه ښـه بېل دی .

حيواني او زراعتي آفات

يو بل لامل هغه د زراعتـي او حيوانـي آفاتو ځپې دي چې متاسـفانه د سر په سر و چکالې ددې برخې يو ستر مشکل جوړوونکی ده .

بزګران د مسلکي توب له هنره بې برخې دي ، غير اصـلاح شـوې تخمونه مروج دي ، د زراعتـي افتونو په وړاندې د نه چمتو والـي له امله هر کال بزګران سـتر زيانونه ګوري او همدا خبره بيا راتلونکې او پسـې راتلونکي کلونه بيا هم تکراريږي او د حل لپاره يې نه هم بزګـر او نه هم دولت کار کوي چـې دا چاره خپله د زراعتي اقتصـاد د رکود او د زراعت د کم رنګه کېدو سبب ګرځي .

رییس نشرات و آگاهی عامه
نعمت الله بارکزی
ایمیل: nematullah784@gmail.com
معاون نشرات
نور احمد احمدزی
ایمیل: noorahmadzai.ahmad@gmail.com
مدیر مسوول: سید مقصود هوفیانی
تلفن: 0744323366

pamir
Kabul Municipality Publication
Year 69
No: 1217
25 May 2021 – ١٤٤٢ ١٣ شوال -١٤٠٠ ٤ جوزا
155
Kabul City Newspaper Established 1951
پل ارتباطی میان شاروالی کابل و شهروندان

پروژه ساختمان سرک ۶۰ متره بگرامی متصل به سرک کابل – جلال آباد افتتاح شد

محمد داود سلطان‌زوی، شاروال کابل پروژه ساختمان سرک ۶۰ متره بگرامی متصل به سرک کابل – جلال آباد را افتتاح کرد. در مراسم افتتاح این پروژه مهم ملا تره خیل محمدی، نماینده پیشین مردم در مجلس نمایندگان از شاروال کابل قدردانی کرده گفت: با تطبیق پروژه‌های شاروالی کابل در ناحیه ۲۱ سهولیت‌های زیادی برای باشندگان این ناحیه فراهم می گردد آقای محمدی خطاب به شاروال کابل گفت که در پانزده سال گذشته، به ناحیه ۲۱ توجه صورت نگرفته است.

شاروال کابل گفت که همکاری شهروندان در قسمت تغیر مناطق غیر پلانی به مناطق پلانی بسیار مهم و حیاتی است. وی گفت که رهبری شاروالی کابل همیشه بر انکشاف متوازن شهر تاکید دارد و انتظار داریم که شهروندان در قسمت تطبیق پروژه‌های عام المنفعه، با این نهاد همکار باشند.

د اوبو رسونې شبکې د سپتیک خاګانو کیندنو زیانمنې کړې دي

د کابل ښار د دویمې ناحیې د کارته پروان او بهارستان سیمو اوسیدونکي شکایت لري چې،د اوبو رسونې په نلونو کې فاضلاب ګډ شوي او دا د دوی روغتیا ته زیان رسوي.

دوی وایي چې د اوبو رنګ او بوی یې بدل شوي دي او دوی له یادو نلونو بیا هم ګټه اخلي، امکان لري د اوبو رسونې نلونو ته یادو نلونو په شبکو کې د ناقانونه د فاضلاب خاګانو کیندنو زیان اړولی وي.

اشخاص که فاضلاب را در آبروها تخلیه می‌کنند مجازات می‌شوند

مسوولان ناحیه دهم نظر به شکایات شهروندان، به آنعده از مالکان تانکرهای فاضلاب که با استفاده از تاریکی شب فاضلاب را در آبروها تخلیه می نمایند؛ هشدار داده اند که در صورت مشاهده همچو عمل، مجازات خواهند شد. شاروالی کابل از عموم شهروندان تقاضا می‌نماید تا در صورت مشاهده چنین عمل از طریق شماره وتس آپ ۰۷۴۴۳۱۸۱۶۱ شاروالی کابل را در جریان قرار دهند.

د ښاري فرهنګ دودونې په اړه د عامه پوهاوي کمپاین دوام لري

کابل ښاروالی څه موده وړاندې د اروپایي ټولنې په مالي ملاتړ د ښار په کڅه په ښوونځیو کې د ښاري فرهنګ دودونې په اړه د عامه پوهاوي کمپاین پیل کړی دی چې دا لړی لاهم روانه ده. په همدې لړ کې د کابل ښاروالی له لوري د ښاري اصولو په اړوند چاپ شوي ۲۰۰ کتابونه هم د منوچهري ښځینه لیسې په زده کوونکو وویشل شول. زده کوونکي کولای شي د خپلو کورنیو په مرسته ښاري اصول له دې کتاب زده کړي او وروسته د یوې غونډې په ترڅ کې غوره زده کوونکو ته ډالی ورکول کیږي.

د اولسمې ناحیې د دولسم ګذر لپاره د وکالت ټاکنې ترسره شوې

د ګذر وکیلانو په برخه کې د کابل ښاروالی د نوې مقررې له مخې د اولسمې ناحیې اړوند د دولسم ګذر د وکالت لپاره ټاکنې په پوره شافه توګه د ټاکنیزو څارونکو بنسټونو د استازو په شتون کې ترسره شوې.

د ټاکنو په پایله کې عبدالبشیر ګلستاني وکولای شول د سیمې د خلکو د ۲۷۳ شفافو رایو په ترلاسه کولو سره د دریو کلونو لپاره د یاد ګذر د وکالت څوکۍ خپله کړي.

کابل ښاروالي په هغه ګذرونو کې چې د ګذر وکیل نه لري، د خلکو شکایت ترې موجود وي او یا یې له دندې استعفا ورکړې وي د ګذر وکالت ټاکنو ترسره کولو ته لومړیتوب ورکوي او وروسته یاده پروسه په ټولو ګذرونو کې تطبیق کیږي.

خطوط اصلی سرک قلعه زمانخان به ساحه بنایی وصل می‌گردد

پس از تکمیل کار زیرساخت خطوط اصلی سرک شصت متره قلعه زمان خان، کار قیر ریزی قسمت‌های باقیمانده این سرک آغاز شد و قرار است در روزهای آینده به ساحه بنایی وصل گردد. ساخت سرک قلعه زمان‌خان یکی از اولویت‌های کاری رهبری شاروالی کابل بوده که این سرک به طول

ص ۷